

Министар одбране Братислав Гашић

ЧВРСТО НА КУРСУ НАПРЕТКА

Процес темељне ревитализације система одбране још 2012. године покренуо је Александар Вучић. Министри одбране после њега руководили су се истом визијом и давали допринос постизању циља да наша војска поново буде поуздан бедем пред сваком претњом слободи и независности Србије. Војска Србије то данас јесте, премда коначан циљ њеног развоја и њене жељене снаге стално померамо навише. Сви ми, припадници система одбране, морамо бити свесни да смо део једног посебног друштвеног слоја који се издваја, не по свом положају, него по мисији. Та мисија није почела нити ће се завршити са нашом службом или мандатом. Ми смо део континуитета доприноса опстанку овог народа који траје већ вековима.

Редакција магазина „Одбрана”

Министар Братислав Гашић први је званичник који је током своје политичке каријере други пут добио прилику да води ресор одбране у Влади Републике Србије. После свог првог мандата у Бирчаниновој 5, Гашић је био директор Безбедносно-информативне агенције, а затим и министар унутрашњих послова Републике Србије, чиме је заокружио искуство вођења кључних државних институција у систему одбране и безбедности. Свој први интервју од ступања на дужност одлучио је да да управо магазину „Одбрана” јер, како истиче, жели да припадници Министарства одбране и Војске Србије први сазнају планове и приоритете његовог рада током наредне четири године. Стратешка опредељења у вези са развојем система одбране зацртана још 2012. године, како каже, неће се мењати.

– Постоји древна изрека која каже да се „читава свет склања са пута човеку који зна куда иде”. Ми знамо шта желимо и сваки наш корак мора водити јачању система чији смо део, на корист отаџбине којој служимо. Управо то ћу тражити од свих својих сарадника, од свих припадника Министарства одбране и Војске Србије. Инсистираћу на повећању ефикасности рада, смањењу бирократије и мерљивости резултата – каже на почетку разговора министар Братислав Гашић.

ГОСПОДИНЕ МИНИСТРЕ, ПОСЛЕ НЕШТО ВИШЕ ОД ОСАМ ГОДИНА ПОНОВО СТЕ НА ЧЕЛУ ЈЕДНОГ ОД КЉУЧНИХ РЕСОРА У ВЛАДИ СРБИЈЕ. ПО ЧЕМУ СЕ РАЗЛИКУЈУ ПОЛАЗНЕ ТАЧКЕ ВАШЕГ ПРВОГ И ДРУГОГ МАНДАТА?

– Одговор на то питање садржи више аспеката. Ако се задржимо у оквирима наше институције и упоредимо стање пре десет година са стањем данас, мислећи пре свега на опремљеност, снагу, уопште речено способност Војске Србије да изврши своју уставну улогу, можемо констатовати огроман напредак. Процес темељне ревитализације система одбране још 2012. године покренуо је Александар Вучић. Министри одбране после њега руководили

су се истом визијом и давали допринос постизању циља да наша војска поново буде поуздан бедем пред сваком претњом слободи и независности Србије. Војска Србије то данас јесте, премда коначан циљ њеног развоја и њене жељене снаге стално померамо навише. Слична разлика постоји и када говоримо о економским приликама у земљи. Способност државе да уложи у развој система одбране директна је рефлексија њене економске моћи која је данас неупоредиво већа него пре једне деценије. Наравно, постоје и оне друге разлике међу полазним тачкама два моја мандата које се огледају у драматично другачијем глобалном, па и регионалном безбедносном контексту.

МИСЛИТЕ НА СУКОБ У УКРАЈИНИ?

– Сукоб у Украјини нас је на груб начин суочио са опасностима које носе конфронтације интереса глобалних сила. Мало ко је пре десетак година био спреман да поверује у могућност да се на тлу Европе догоди оружани сукоб таквих размера коме у овом тренутку не можемо да нагостимо крај. Тенденције успостављања мултиполарног светског поретка са једне и отпори тим тенденцијама са друге стране били су и тада евидентни, али је преовладало мишљење да ће се сукоби интереса Истока и Запада одвијати пре свега на политичкој и економској равни. Данас, међутим, имамо конфликт широких размера на Старом континенту, који има застрашујући потенцијал глобалне ескалације. То што се дешава у Украјини многе државе навело је на суштинско преиспитивање до тада декларисаних безбедносних претњи и стратегија за суочавање са њима. Не заборавимо да у светским размерама постоји још низ неуралгичних тачака које лако могу прерасти у оружане сукобе, а један од очигледних примера су актуелни догађаји на Блиском истоку.

У КОЈОЈ СЕ МЕРИ ГЛОБАЛНИ БЕЗБЕДНОСНИ ПОТРЕСИ ОСЕЋАЈУ НА ТЛУ БАЛКАНА?

– Република Србија остаје доследна ставовима које је председник Вучић саопштио јавности после седнице Савета за националну безбедност одмах по избијању сукоба у Украјини. Међутим, регион у коме живимо, нажалост, никада није био имун на утицаје конфронтација

међу великим силама. Србија се и пре несрећног развоја догађаја између Русије и Украјине налазила у изазовној позицији, пре свега због ситуације у Аутономној Покрајини Косово и Метохија. Политика председника Вучића и напори Владе да се питање статуса наше јужне покрајине решава политичким средствима и у оквирима међународног јавног права наилазили су на опструкције појединих земаља и крајње агресиван приступ привремених приштинских институција. Покушаји Куртијеве владе да такозвану државност заокружи коначним обрачуном са преосталим Србима на Косову и Метохији и стравична репресија која се тамо у кон-

тинуитету спроводи над нашим народом, али и другим неалбанским живљем, довела нас је више пута у претходном периоду на саму ивицу конфликта. Лицемеран став дела такозване међународне заједнице у вези са питањем неповредивости граница и територијалним интегритетом међународно признатих држава добио је још драстичније форме након почетка украјинског сукоба. Притисак који се врши на нашу земљу у форми резолуције Генералне скупштине УН о Сребреници резултат је нашег настојања да водимо независну и избалансирану спољну политику, одржимо војну неутралност, да бринемо искључиво о сопственим интересима и не заузимамо стране, а од нас се, у контексту поменутих глобалних конфронтација, управо то и очекује. Свесни смо опасности које овакве иницијативе могу унети у, и онако веома сложене, односе између народа и ентитета у Босни и Херцеговини. Позиција наше земље, као гаранта Дејтонског мировног споразума, јасна је и недвосмислена, али у исто време веома сложенa. Било какви евентуални покушаји насилне ревизије Дејтонских принципа на штету Републике Српске су са аспекта Републике Србије недопустиви.

КАКО ОЦЕЊУЈЕТЕ ПОМЕНУТУ РЕЗОЛУЦИЈУ ГЕНЕРАЛНЕ СКУПШТИНЕ УН?

– Резултат гласања је сам по себи најбоља оцена. После вишенедељног лобирања најмоћнијих западних држава, страшних притисака и уцена, мање од половине чланица Генералне скупштине Уједињених нација гласало је за ту резолуцију. Земље које чине више од две трећине светске популације нису је подржале. Не заборавимо да подршку нису пружиле ни многе важне државе исламског света. Са исподполовичном подршком таква одлука не би била изгласана ни у једном парламенту, али ето, у Генералној скупштини УН је то могуће... Начин на који је та несрећна резолуција усвојена и наратив којим је образложена сведочи о дубини политичке хипокризије дела међународне заједнице, али и о томе да њихова сила и ароганција ипак имају ограничен домет. Једна мала, независна и слободољубива земља, предвођена својим председником, успела је снагом истине и аргумената да том документу одузме суштински легитимитет.

ИМАЈУЋИ У ВИДУ ОЦЕНУ СТАЊА СИСТЕМА ЧИЈЕ СТЕ КОРМИЛО ПРЕУЗЕЛИ, ШТА БИ МОГАО БИТИ ВАШ ПРВИ МАНЕВАР?

– Стратешки смер развоја система одбране заузет је још 2012. и ми од тога нећемо одступити ни за јоту. Моја пажња ће преваходно бити усмерена на припаднике Министарства одбране и Војске Србије, наставак опремања и модернизације наоружања и војне опреме, дакле на јачање наших свеукупних одбрамбених капацитета. Наша војска мора бити снажна, способна и спремна да осујети сваки покушај угрожавања слободе и независности Републике Србије. Подвлачим – наша војна моћ није претња било коме у окружењу, него искључиво инструмент одвраћања од било каквих агресивних намера према Србији и српском народу.

ЧОВЕК ЋЕ, ДАКЛЕ, БИТИ У СРЕДИШТУ ВАШЕ ПАЖЊЕ?

– Тако је. Министарство одбране и Војску Србије преваходно чине људи и брига о њима ће бити прва ставка на мојој агенди. Најсавременији борбени системи, тенкови, авиони, наоружање и опрема сами по себи не значе нам ништа уколико немамо довољан број способних, обучених и мотивисаних људи да њима рукују. Стога ћемо наставити са мерама свеобухватног побољшања материјалног положаја припадника Министарства одбране и Војске Србије те унапређења услова њиховог живота, рада и обуке. У том погледу до сада је урађено доста и биће још више. Желим да војну професију учврстимо на пиједесталу који је одувек имала, да наш официр, подофицир, професионални војник и војни службеник буду и материјално збринут и поштовани у друштву. Њихов посао је тежак и одговоран, пун опасности и одрицања почев од школовања до последњег дана у служби. Ти људи су Србији увек на располагању, спремни да за њену слободу дају све што имају. Поносан сам што смо ми, као политичко руководство, стали иза становишта да држава коначно мора наћи начина да тим људима и њиховим породицама обезбеди квалитетнији живот. Очекујем да у наредном периоду, после детаљних анализа, изађемо са новим конкретним и уравнотеженим мерама у вези са побољшањем материјалног положаја припадника Министарства одбране и Војске

Србије. Желим да млади који још нису донели одлуку о својој будућој професији чују ове речи и пожелеле да постану део нашег строја.

УПРАВО ОД 1. ЈУНА ОТВАРА СЕ И НОВИ ЦИКЛУС КОНКУРСА ЗА СПЕЦИЈАЛНЕ ЈЕДИНИЦЕ.

– Реч је о трећем циклусу пријема нових припадника у специјалне јединице Војске Србије. Овога пута то су 72. бригада за специјалне операције и Одред војне полиције специјалне намене „Кобре”. Услови конкурса остају непромењени и ја позивам све младе и способне људе који воле своју земљу и своју војску, који желе да буду део елите да се пријаве и дођу на селективну обуку. Биће тешко, биће изазовно, али они који савладају све изазове, биће у друштву најбољих.

ДА ЛИ У СКОРИЈЕ ВРЕМЕ МОЖЕМО ОЧЕКИВАТИ ОДЛУКУ О ЕВЕНТУАЛНОМ ВРАЋАЊУ ОБАВЕЗНОГ СЛУЖЕЊА ВОЈНОГ РОКА?

– Министарство одбране и Генералштаб Војске Србије сачинили су обједињен предлог више модела обавезног служења војног рока који је упућен председнику Републике. Реч је о веома обимном документу који садржи детаљне процене, прорачуне и импликације сваког појединачног модела који се разликују према трајању и броју упутних рокова током једне године. У наредном периоду ћемо у консултацији са председником Републике и врховним командантом Војске Србије донети одлуку о евентуалном упућивању предлога Народној скупштини у вези са укидањем Одлуке о суспензији обавезног служења војног рока.

КОЈИ ЈЕ ВАШ ЛИЧНИ СТАВ ПО ТОМ ПИТАЊУ?

– Ја припадам генерацији за коју је војни рок био неизоставни елемент сазревања, дуг слободе у којој смо се родили, чин патриотизма... Наравно да лично подржавам враћање обавезе служења војног рока, али још важније – ту одлуку подржавам и у капацитету министра одбране јер су ме најстручнији и најкомпетентнији људи нашег министарства и војске уверили да је то неопходан корак у изградњи одбрамбених потенцијала наше државе и отпорности друштва на бројне безбедносне изазове. Зато је важно да, када јавно говоримо о обавезном војном року, јасно

раздвојимо наше личне ставове и емоције у односу на безбедносни и одбрамбени интерес народа и државе. Не заборавите да се то исто питање разматра и у савременим западним друштвима у којима везе војске и народа нису ни изблиза тако густо испреплетане као у Србији. И то се не чини ради дневне политике или у недостатку тема за јавну дискусију, већ искључиво као разматрање стратешког одговора друштва на потенцијалне безбедносне претње.

МОЖЕМО ЛИ ОЧЕКИВАТИ СТАБИЛАН КУРС И У ВЕЗИ СА ОПРЕМАЊЕМ ВОЈСКЕ СРБИЈЕ?

– Процес опремања и модернизације наше војске је далеко одмакао. Да све ове године нисам био део безбедносног апарата и да, стицајем околности, нисам био упућен у динамику опремања Војске Србије, данас је не бих препознао. Нема сумње да ћемо остати на досадашњем курсу када је реч о набавци савременог наоружања и војне опреме. Искористићемо сваку могућност развоја

и производње средстава НВО у оквиру домаће памети и сопствене привреде јер то је, без икакве сумње, најбоља опција. У случајевима где то објективно није могуће, на светском тржишту набавићемо оно што према карактеристикама, цени, перспективама одржавања, обуке и слично највише одговара нашим потребама и интересима.

БИЛО ЈЕ ЈАВНИХ КРИТИКА ДА БИ СЕ ЕВЕНТУАЛНОМ НАБАВКОМ ВИШЕНАМЕНСКИХ БОРБЕНИХ АВИОНА „РАФАЛ“ НАРУШИЛА ВОЈНА НЕУТРАЛНОСТ.

– Те изјаве откривају недостатак компетенције људи који су их изнели. Ми смо до сада наоружање и војну опрему набављали на свим меридијанима – и од Истока и од Запада. Наша војна неутралност значи да нећемо да будемо део војних савеза, а не да ћемо да се изолујемо. Својевремено набавка „панцира“ или хеликоптера Ми-35 није значила да се окрећемо Русији, нити је куповина ФК-3 значила да ћемо у војни савез са Кином, као што ни куповина „Ербасових“ хеликоптера Х145 па ни евентуална куповина „рафала“ не указује на то да ћемо ући у НАТО. Тачно је да тако велика и скупа набавка има своје економске и политичке импликације, али ни у ком случају не значи да одустајемо од политике војне неутралности.

У ПОГЛЕДУ МЕЂУНАРОДНЕ ВОЈНЕ САРАДЊЕ, ДАКЛЕ, ОСТАЈЕМО НА ИСТОМ КУРСУ?

– Међународна војна сарадња је тачка пресека наше спољне политике и политике одбране. У том смислу наша позиција је јасна и позната свим нашим партнерима. Србија у домену одбране остаје привржена развоју сарадње са свим државама на принципима обостраног интереса и узајамног поштовања. Наша војна неутралност пружа нам управо ту врсту маневарског простора да одлуке са ким ћемо и како сарађивати доносимо самостално и искључиво у складу са нашим националним интересима.

У ЧЕМУ ВИДИТЕ ПОКРЕТАЧКУ СНАГУ ЗА НАПРЕДАК СИСТЕМА КОЈИ ВАМ ЈЕ ПОВЕРЕН?

– Та покретачка снага има две важне и неодвојиве димензије. Прва је материјалне природе. Мој посао као министра одбране биће да у сарадњи са председником

Вучићем и Владом Србије покушам да обезбедим што је могуће више средстава, дакле снажно и стабилно финансирање система одбране. И ја сам сигуран да ће, захваљујући стратешком опредељењу државе да јача своју одбрану, то бити могуће. Са друге стране наша једра пуне се и оним другим ветровима чија се снага не може изразити у материјалном смислу. То је осећај патриотизма, части, припадности, вредности... Морал је увек био и биће тема којој ћу посвећивати прворазредни значај.

МИСПИТЕ ЛИ, ПРИТОМ, НА НЕГОВАЊЕ ТРАДИЦИЈА, КУЛТУРУ СЕЋАЊА?

– Сви ми, припадници система одбране, од министра до војника, морамо бити свесни да смо део једног посебног друштвеног слоја који се издваја не по свом положају, него по мисији. Та мисија није почела нити ће се завршити са нашом службом или мандатом. Ми смо део континуитета доприноса опстанку овог народа који траје већ вековима. Наша воља да будемо способни и спремни да бранимо своју земљу и народ није, нити може бити заснована само на ономе што је данас. Наши су корени дубоки и сежу до оних који су уздигли мач на Косову пољу и оних који су се са завојевачима тукли на Мачковом камену, који су јуришали на бајонет уз обронке Цера и Кајмакчаланана... Сви који обуку униформу и стану под заставу треба да осете векове нашег трајања и негде дубоко у себи чују борбене покличе оних који су та знамења носили пре нас.

НА ПОЧЕТКУ ИНТЕРВЈУА ГОВОРИЛИ СТЕ О СВЕМУ ШТО ЈЕ РАЗЛИЧИТО ДАНАС У ОДНОСУ НА 2014. ГОДИНУ КАДА СТЕ ПРВИ ПУТ ПОСТАЛИ МИНИСТАР ОДБРАНЕ. ДА ЛИ ЈЕ НЕШТО ОСТАЛО ИСТО?

– За мене је непромењен осећај велике части и одговорности због поверења које ми је указано да водим једну од најзначајнијих институција у нашој земљи. Посебно због тога што Војска Србије у очима наших грађана има посебно место и ужива највеће поверење. Оно што се, такође, није променило је професионализам и посвећеност припадника овог система. Захваљујући њима, већ од првог дана имам осећај да никада нисам ни напустио Министарство одбране. ■